

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1428/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Стефановић Матковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Ђуровић, адвокат из ..., против тужене Основна школа „ББ“ из ..., коју заступа Правобранилаштво града Зајечара, ради накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1915/2019 од 15.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле.

II ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1915/2019 од 15.10.2019. године и пресуда Основног суда у Зајечару П1 983/2018 од 21.03.2019. године, тако што се ОБАВЕЗУЈЕ тужена Основна школа „ББ“ из ... да тужилци АА из ... плати трошкове доласка на рад и одласка са рада за период од 01.09.2015. године до 31.08.2018. године:

- за септембар 2015. године износ од 1.100,00 динара,
- за октобар 2015. године износ од 1.100,00 динара,
- за новембар 2015. године износ од 1.000,00 динара,
- за децембар 2015. године износ од 1.200,00 динара,
- за јануар 2016. године износ од 1.000,00 динара,
- за фебруар 2016. године износ од 1.000,00 динара,
- за март 2016. године износ од 1.200,00 динара,
- за април 2016. године износ од 1.100,00 динара,
- за мај 2016. године износ од 1.000,00 динара,
- за јун 2016. године износ од 1.100,00 динара,
- за јул 2016. године износ од 600,00 динара.
- за август 2016. године износ од 1.000,00 динара,
- за септембар 2016. године износ од 1.100,00 динара.
- за октобар 2016. године износ од 1.100,00 динара,
- за новембар 2016. године износ од 1.100,00 динара.
- за децембар 2016. године износ од 800,00 динара,
- за јануар 2017. године износ од 1.000,00 динара,
- за фебруар 2017. године износ од 900,00 динара,
- за март 2017. године износ од 900,00 динара,

- за април 2017. године износ од 800,00 динара,
- за мај 2017. године износ од 1.000,00 динара,
- за јун 2017. године износ од 800,00 динара,
- за јул 2017. године износ од 100,00 динара,
- за август 2017. године износ од 500,00 динара,
- за септембар 2017. године износ од 800,00 динара,
- за октобар 2017. године износ од 900,00 динара,
- за новембар 2017. године износ од 1.100,00 динара,
- за децембар 2017. године износ од 1.100,00 динара,
- за јануар 2018. године износ од 1.100,00 динара,
- за фебруар 2018. године износ од 900,00 динара,
- за март 2018. године износ од 1.100,00 динара,
- за април 2018. године износ од 1.000,00 динара,
- за мај 2018. године износ од 1.100,00 динара,
- за јун 2018. године износ од 1.100,00 динара,
- за јул 2018. године износ од 500,00 динара,
- за август 2018. године износ од 1.100,00 динара,

све са законском затезном каматом на наведене новчане износе почев од 6. ог у месецу за претходни месецу па до коначне исплате, у року од осам дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове првостепеног и жалбеног поступка у износу од 52.088,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка ове пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 28.360,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 983/2018 од 21.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена да јој на име трошкова доласка на рад и одласка са рада за период од 01.09.2015. године до 31.08.2018. године плати таксативно наведене новчане износе са одређеном законском затезном каматом. Ставом другим изреке обавезана је тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1915/2019 од 15.10.2019. године жалба тужиле је одбијена као неоснована и првостепена пресуда Основног суда у Зајечару П1 983/2018 од 21.03.2019. године је потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о изјављеној ревизији одлучује на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/2018), ревизија је изузетно дозвољена због

погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, а имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији, Врховни касациони суд је дозволио одлучивање о ревизији тужиље, као о изузетно дозвољеној, у ставу I изреке ове пресуде.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...87/18), па је утврдио да је ревизија тужиље основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, тужиља је запослена код тужене на радном месту Тужиља живи у ..., ул. ... бр. ..., на удаљености од места рада од око 400 метара (уколико на посао иде пешице улицом), односно на удаљености од око 550 метара (уколико на посао иде пешице ... улицом). Према извештају ДОО „Николић превоз“ Самариновац, који је једини пружао услуге јавног превоза у спорном периоду на територији града Зајечара, цена појединачне карте у градском саобраћају износила је 50,00 динара у једном правцу.

Код напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови налазе да тужиља нема право на накнаду трошкова превоза. Према датим разлозима, тужиља нема потребу за коришћењем услуге јавног превоза, будући да станује у непосредној близини места рада, па самим тим нема стварне издатке на име плаћања превоза за долазак и одлазак на посао.

Према мишљењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиље указује да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05..13/17) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из цитиране законске одредбе произлази да се ближи критеријуми за остваривање права запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Предмет тужбеног захтева је исплата накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.09.2015. године до 31.08.2018. године. У наведеном периоду право запослених у државним органима на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада било је регулисано одредбама Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/2015) који се примењује од 05.03.2015. године. Овим

актом је предвиђено право запосленог на накнаду трошкова доласка и одласка са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски) која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец.

Полазећи од напред цитираних одредаба, не може се прихватити закључак другостепеног суда да тужила нема право на накнаду ових трошкова, будући да нема потребу за коришћењем превоза, а самим тим ни издатке по том основу. Погрешан је став нижестепених судова да тужила нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада само због тога што станује на удаљености од око 400 до 550 метара од места запослења. Право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада према цитираним прописима није условљено ни постојањем организованог јавног превоза, ни удаљеношћу од места запослења, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада. Стварни трошкови одређују се према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу. Чињеница да тужила станује на око 400 до 550 метара метара од места запослења не значи да је то растојање дужна да пређе пешице. Наведено растојање се не може нужно сматрати малим растојањем јер су близина, односно даљина, релативни појмови који зависе од психо – физичких способности сваког појединца понаособ, а цитираним релевантним прописима није предвиђена обавеза да се приликом обрачуна стварних трошкова за долазак и одлазак са рада узму у обзир и психо – физичке способности запосленог о чијем се праву одлучује.

Сходно наведеном, нижестепене пресуде су преиначене, а тужбени захтев је усвојен у целисти. Тужила има право на накнаду трошкова по цени појединачне карте у јавном саобраћају у једном правцу у износу 50,00 динара. Број радних дана тужиле у спорном периоду утврђен је из потврде коју је доставила тужена школа.

Тужили су досуђени и трошкови првостепеног и жалбеног поступка, на основу члана 153, 154. и 165. Закона о парничном поступку, у укупном износу од 52.088,00 динара и то износ од 15.000,00 динара на име награде за приступ пуномоћника на два одржана рочишта, износ од 12.000,00 динара за састав тужбе и једног образложеног поднеска, износ од 12.000,00 динара за састав жалбе и износ од по 3.272,00 динара на име таксе на тужбу, првостепену одлуку, жалбу и другостепену одлуку.

На основу изложеног, донета је одлука као у ставу II изреке, применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Како је тужила успела у поступку по ревизији, применом одредби из чланова 153, 154. и 165. Закона о парничном поступку досуђени су јој трошкови ревизијског поступка, у ставу III изреке и то износ од 12.000,00 динара за састав ревизије, износ од 6.544,00 динара на име таксе на ревизију и у износу од 9.816,00 динара на име таксе на одлуку ревизијског суда, укупно 28.360,00 динара.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић